

A büszkeség és az engedelmisség

Beszélgetés útközben

Két hatalmas téma vár ránk: az egyik a tekintély kérdése, a másik pedig az engedelmisség, ami nem más, mint a tekintélyre adott Istennek tetsző válasz.

Kezdjük a tekintéllyel! Lapozz az Efézus 5,21-hez: „Engedelmeskedjete egymásnak, Krisztus félelmében.” Társadalmunkban mindenki egyenlő, igyekszünk kerülni a bosszantó hierarchiát, úgyhogy ezzel az igeversssel nincs is különösebb gond, szépen belesimul a gondolkodásunkba. Igen, mindnyájan szépen engedelmeskedünk egymásnak. Csakhogy a folytatásból az is kiderül, ki kinek engedelmeskedjen: feleségek a férjüknek, gyermekek a szüleiknek, szolgák (alkalmazottak) az uruknak. Máris három kivétel, amelyben egyértelmű, kié a tekintély, és amelyre nem érvényes a kölcsönös engedelmisség elve.

Kérdezd meg: „Miért borsózik a hátunk a tekintély pusztá említésétől is?” „Miért fogadja el társadalmunk a kölcsönös engedelmisséget, és miért utasítja el a tekintélynek való alárendeltséget?” Érdeemes megemlítened, milyen kedvezőtlen képet mutat a média a vezetőkről és a tekintélyen alapuló rendszerekről (persze akadnak kivételek). A viszolygást legtöbbször az a tény váltja ki belőlünk, hogy a múltban vezetők (szülők, munkaadók, politikusok, férjek) tömkelege élt vissza a hatalmával. Ez persze nem csoda, hiszen bűnös világban élünk.

Mi hát a megoldás? Társadalmunk érthető okokból igyekszik szabadulni a hierarchikus, tekintélyen alapuló szervezeti formáktól, így próbálva megvédeni magát a visszaélésektől. Isten ezzel szemben azt kívánja tőlünk, hogy alkalmazkodjunk ezekhez a formákhoz, hiszen a tekintély önmagában nem valamilyen bűnös dolog, sőt kifejezetten Istennek tetsző tulajdonságokat hoz ki belőlünk. Érdeemes feltenned a kérdést: „Szerinted Isten miért rendelt el tekintélyelvű szervezeti formákat? Milyen előnyeik lehetnek ezeknek?”

A kérdés elvezet másik témánkhoz: az alázat és az engedelmisség két olyan erény, amelyet a tekintélyelvű rendszerek fejleszthetnek ki bennünk. Az egyik ember vezet, a másik pedig alázasan aláveti magát vezetésének. Kérdezd meg, hogy tanítványod szerint mit jelent az engedelmisség és az alázat! Tudakold meg, hogy ő nehezen veti-e alá magát a tekintélynek, és ha igen, miért. Az engedelmisség azt jelenti, hogy önszántunkból elfogadjuk a tekintélyt, és elismerjük, tiszteljük a vezetői pozíciót. Mindezt nem azért tesszük, mert a másik olyan remekül ért a vezetéshez, netán olyan okos és ügyes, hanem egyszerűen azért, mert ő van ebben a pozícióban. Az alázat azt jelenti, hogy realisan látjuk önmagunkat és elismerjük korlátainkat.

E heti kirándulás

A tanítványi kapcsolat mindig egy adott kultúrán belül alakul ki és működik. Ám nem lesz könnyű dolgunk, ha épp olyan bibliai elvet szeretnénk átadni, amely ellentétes az adott kultúrával. Ennek a leckének köszönhetően épp ilyen helyzet áll elő. Próbáld meg tehát érzékeltetni, milyen szép Isten eredeti terve, noha mi neveltetésünkénél fogva kissé ózdkodunk tőle.

Miközben a mi kultúránkban mindenféle engedelmesség gyengeségnek számít, a Biblia az Isten iránti tisztelet egyik megnyilvánulását látja benne. Kérdezd meg: „Szerinted miért fejez ki Isten iránti tiszteletet és szeretetet az engedelmisség?” És: „Jézus kinek és hogyan vetette alá magát?” Vagy egyszerűen csak odalapozhatsz a következő igeszakaszhoz és felfedezheted, mit tanít az alázattal, az engedelmisséggel és a tekintéllyel kapcsolatban.

1Péter 2,13-21

Engedelmeskedjete minden emberi rendnek az Úrért, akár a királynak, mint a legfőbb hatalomnak, akár a helytartóknak, mint akiket ő küld a gonosztevők megbüntetésére és a jót cselekvők megdicsérésére. Mert Isten akarata az, hogy jót cselekedve némissátok el az értelmetlen emberek tudatlanságát, mint szabadok: nem úgy, mint akik a szabadságot a gonoszság takarójául használják, hanem mint Isten szolgái. Mindenkinek adjátok meg a tiszteletet, a testvéreket szeressétek, az Istent féljétek, a királyt tiszteljétek. Ti szolgák pedig teljes félelemmel engedelmeskedjete uraitoknak, ne csak a jóknak és méltányosoknak, hanem a kíméletleneknek is. Mert kegyelem az, ha valaki Istenre néző lelkiismerettel tűr el sérelmeket, amikor igazságtalanul szenved. De milyen dicsőség az, ha kitartóan tűritek a hibátok miatt kapott verést? Ellenben ha kitartóan cselekszitek a jót, és tűritek érte a szenvedést, az kedves az Isten szemében. Hiszen erre hívatotok el, mivel Krisztus is szenvedett értetek, és példát hagyott rátok, hogy az ő nyomdokait kövessétek.

Lehetséges kérdések: „Eszertint hogyan dicsóul meg Isten a mi engedelmisségünk által? Miért kell engedelmeskednünk a tekintélynek? A tudás, a bölcsesség, az ész lenne a tekintély alapja? Ha nem, akkor mi?”

A fenti igeszakaszról sok minden kiderül: engedelmisségünkkel kifejezhetjük az Isten által elrendelt tekintélyelvű rendszer iránti tiszteletünket; minél kegyetlenebb vagy igazságosabb egy hatalom, annál jobban kinyilváníthatjuk Isten iránti hűségünket; az igazságtalan szenvedés része Krisztus követésének. Ezt elsősorban úgy tapasztalhatjuk meg, ha alávetjük magunkat az igazságtalan vezetőknek.

Az engedelmisség egyéb vetületei is figyelemre méltóak, érdemes tehát fellapoznunk az 1Péter 5,5-6-ot:

Ugyanúgy, ti ifjabbak: engedelmeskedjete az idősebbeknek, egymás iránt pedig valamennyien legyetek alázatosak, mert az Isten a gőgösöknek ellenáll, az alázatosoknak pedig kegyelmet ad. Alázzátok meg tehát magatokat Isten hatalmas keze alatt, hogy felmagasztaljon titeket annak idején.

A szövegből kiderül, hogy a büszkeség ellentéte az engedelmisség és az alázat. Minden ember hajlamos a büszkeségre, ám amíg gyakoroljuk az engedelmisség erényét, nem fertőzhet meg bennünket. Engedelmisségünk révén ezenkívül Istenbe vetett bizalmunk is megnyilvánul: elhisszük, hogy alkalmadtán ő ruházhat fel bennünket tekintéllyel, ezért nem kell magunknak kiharcolnunk azt.

Pár dolgot érdemes kérdésekkel tisztáznod. Például: „Azt jelenti-e az engedelmisség, hogy mindig egyet kell értenünk a vezetőnkkel és soha nem mondhatjuk el a véleményünket?” „Eszedbe jut-e olyan történet a Bibliából, amelyben az volt az Istennek tetsző lépés, ha nem engedelmeskedtek a tekintélynek?”

További lépések

Kérdezd meg: „Fölötted milyen tekintély áll? Kifejezed-e Isten iránti szereteted azzal is, hogy engedelmeskedsz a vezetőidnek? Hogyan? Hogyan tudnád ezen a héten biztatni, szeretetedről biztosítani azokat, akiket Isten föléd helyezett?”

A válasz: ha nem értünk egyet, azt úgy is ki lehet fejezni, hogy a tekintélyt továbbra is tiszteletben tartjuk (említhetsz példákat). A Bibliában Isten csak olyan helyzetben nem bünteti a vezetők iránti engedetlenséget, amikor azok az ő törvényeivel ellentétes parancsot adnak. Például amikor Dánielnek azt parancsolja a király, hogy boruljon le egy bálvány előtt, vagy amikor a tanítványok a tiltás ellenére is hirdetik az evangéliumot.

Összefoglalás

Társadalmunk nem szereti a tekintélyvel alapuló rendszereket, Isten azonban igen. Nem azért, mert tökéletesen működnek, hanem azért, mert az ő (nem demokratikus) uralmát tükrözik, és alázatra, engedelmességre készítetnek. Lehetőséget kínálnak arra, hogy tiszteletünket fejezzük ki Isten hatalma iránt, és bízunk benne, hogy ő fog felemelni és hatalommal felruházni bennünket. Ezenkívül így tapasztalhatjuk meg, mit jelent igazságtalanul szenvedni.

Mellékutak

Bill Hybels: *Descending Into Greatness*. Zondervan

Charles Swindoll: *Improving Your Serve*. Thomas Nelson Publishers.